

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 159 400, 369 600
A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. december 7.

bb 1. könnyű- és tánczenei összeállítások, vidám műsorok a rádió karácsonyi programjában

i s/gk-lm fm

1963. december 7.

2 magyar rádióban már hetek óta dolgoznak a karácsonyi ünnepi műsor összeállításán. a program elkészült, s a műsorok nagy részét már magnetofonszalagra vették. december 24-én este, 25-én és 26-án egyaránt változatosnak és hangulatosnak ígérkeznek az adások. december 24-én este „színes szöftes”, címmel sugároznak másfélórás műsort karácsonyi versekből, dalokból, valamint prózai művekből. az est kiemelkedő eseménye lesz a Lev tolsztoj „két öreg”, című elbeszéléséből készült rádiójáték bemutatója.

a másnap délelőtti műsorokkal elsősorban a legfiatalabb hallgatókat kívánják szórakoztatni. a kora délelőtti órákban közvetítik grecsanyinov szovjet író „a fenyőfácska álma”, című mesejátékát. ezt követően sárdy jános operaénekesnek „utam muzsikával járom”, című önálló műsorát sugározzák. a legújabb külföldi könnyű- és tánczenei felvételekből állították össze az „európai körposta”, című adást. a délutáni programban szerepel a népszerű ifjúsági rádiószínpad új bemutatója, jóka: „és mégis mozog a föld”, című regényéből. ezen a napon a hangjáték első részét sugározzák. a főbb szerepeket szabó gyula, tordy géza, bodrogi gyula és greguss zoltán alakítja. a rendező vadász gyula. este vidám zenés összeállítással, a „karácsonyi ajándékosár”, -ral bucsuzik a rádió hallgatóitól.

karácsony második napján délelőtt a „hajóskapitány a kőbön”, című vetélkedőn a magyar és az ndk-beli gyermekek kapcsolatos matematikai versenyét közvetítik. délután összeállítást sugároz a kossuth-adó; vico torriani táncdalénekes, repertoárjából, majd darvas józsef „forgószínpad”, című irodalmi játékát közvetítik. este bemutatja a magyar rádió strauss: a denevér című nagyoperettjének új rádiófelvételét. a petőfi-adó programjában ezen a napon több vidám műsor, könnyű- és tánczenei összeállítás és hangversenyek szerepelnek./mti/

-1-

MTI

bb 2. több zenepedagógiai munkát jelentet meg az év végéig a zeneműkiadó

i ol/tr-lm fm

1963. december 7.

a zeneműkiadó vállalat az év utolsó hónapjában számos, széles zeneelméleti és pedagógiai munkát jelentet meg. kiadják a gárdonyi zoltán elemző formában című munkáját. a művelődési formák világa,, címmel 1949-ben megjelent munka teljes átdolgozása, s a zeneművészeti főiskola hallgatóinak tankönyve lesz.

eddig mintegy hat nyelven jelent meg gát józsef: zongoramethodika című műve, amely főként a zongoraművészet technikai vonatkozásaival foglalkozik, anatómiai alapokra építve tárgyalja a különböző játékmódokat. az új kiadás a korábban megjelent zongoramethodikai mű bővített átdolgozása. a szerző filmre vette nagy művészek játékát, kéztartását, s ezekkel a filmkockákkal valamint rajzokkal illusztrálja tanulmányát.

szo-la-mi a címe profantné, vesztróczy judit tankönyv- és gyakorlófüzetének, amely markó ödön kottagrafikájával, képekkel, rajzokkal diszítve a közelmúltban készült el a zeneműkiadó vállalat nyomdájában. ugyancsak decemberben adják ki forrai miklós ,,énekgyakorlatok,, című művét, szávai-veszprémi négykezes albumát, és szőnyi erzsébet négykezes darabjait. ,,szakszofoniskola,, jelenik meg herrer pál tollából, kiadják továbbá bárdos lajos husz egynemű kar egy kötetben című munkáját, és a bibliotheca musica sorozatban borrel és rincherle francia szerzők ,,a szonátától a kamarazenekariig,, című művét./mti/

---

bb 3. több a balatoni fogas és süllő - eredményes volt a félmesterséges szaporítás

vid j-lm ká

1963. december 7.

a téli időjárás beálltával hirtelen 3-4 fokra csökkent a balaton vizének hőmérséklete, és ez arra készteti a halászokat, hogy a közelgő befagyás miatt gyorsítsák a munkát. a halászati vállalat a napokban ,,bevetette,, két tartalékhajóját is. a halászati évad utolsó napjaiban így már hat brigád dolgozik a tavon 12 motoros hajó segítségével.

/folyt.köv./

-2-

bb 3. /több a balatoni fogas...1.folyt./-lm

a balatoni halászati vállalat félmesterséges süllőszaporító tevékenysége az idén már szembetűnő eredményre vezetett. a süllő- és a fogashalászat 6-8 évvel ezelőtt alig haladt meg a 10000 vagont, ezzel szemben tavaly már 13 vagonnal fogtak ki, az idén december 6-ig 15 vagonnal szállítottak partra az értékes süllőből./mti/

---

bb 4. hat mázsa kávét, rádiókat, ruhamezőket loptak - raktári betörőket ítélte el a legfelsőbb bíróság

i bc/tm-lm zs

1963. december 7.

blaskó aladár, sipos lászló, györe istván és galambos józsef több alkalommal betört a terményértékesítő vállalat 13. kerületi raktárába, s onnan csaknem hat mázsa nyerskávét, továbbá ruházati cikket és rádiókat lopott. behatoltak rákospatotán egy önkiszolgáló közért-üzletbe is, ahonnan sok élelmiszert vittek el. blaszkó aladár ezenkívül az átvételt követő napon eladta a zománcipari művektől használatra kapott munkaruhát. a kávét és az egyéb cikket részben orgazdák útján értékesítették, a kapott pénzt pedig elszórakozták.

a legfelsőbb bíróság az elsőfoku ítéletet részben megváltoztatta, s súlyosította a bűnügy több résztvevőjének büntetését. blaszkó aladárt hat évi és hat hónapi, sipos lászlót négyévi, györe istvánt három évi és hat hónapi, galambos józsefet egy évi szabadságvesztésre ítélte. az orgazdák közül vinczellér sándornét két évi szabadságvesztésre és 10 000 forint pénzbüntetésre, vinczellér sándort egyévi szabadságvesztésre ítélte, a szabadságvesztés büntetés végrehajtását azonban öt, illetve három évi próbaidőre felfüggesztette./mti/

-3-

KG

bb 5. albinó vaddisznót lőttek a balaton-felvidéken

vid j-lm ká

1963. december 7.

háziertésre emlékeztető albinó vaddisznó került terítékre a napokban a balaton-felvidéki erdőségeken. szabó miklós, a balatonfüredi „vasas” vadásztársaság vadőre már régóta igyekezett számára jutni annak a két albinó vaddisznónak, amelyet tavaly láttak először. az egyiket a világosszürke színű, 80 kilós kocát sikerült is puskavégre kapni. az elejtett vad husa rendkívül izletes volt.

a vadászok rövidesen háttást rendeznek a második albinó, a vörös szőrű vaddisznó elejtésére./mti/

--

bb 6. az év utolsó filmfesztiválja kanadában

i s/gk-lm fm

1963. december 7.

magyarország az idén is több nemzetközi kis- és játékfilmfesztiválon vett részt Európában és a tengerentúlon. az év utolsó nemzetközi film-seregszemléjére december végén a kanadai vancouverben kerül sor. a fesztivál rendező bizottságának kérésére a magyar filmek közül ott lesz az „angyalok földje”, című alkotás, amely a legutóbbi mar del plata-i filmverseny nagydíját nyerte el.

vancouverben ezenkívül bemutatják még a „kertés házak utcája”, című játékfilmet és a „szóról szóra”, című rövidfilmet./mti/

--

-4-

bb 7. milyen külföldi országok egyetemére pályázhatnak a jövő tanévre ösztöndíjjal magyar fiatalok? - tudnivalók a jelentkezésről

i vt/gg/m/zs

1963. december 7.

a művelődésügyi minisztérium az 1964-1965-ös oktatási évre külföldi egyetemek és főiskolák nappali tagozatain állami ösztöndíjjal folytatható tanulmányokra nyilvános pályázatot hirdet. az ösztöndíjasok a bolgár népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a finn köztársaság, a lengyel népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a román népköztársaság és a szovjetunió egyetemlein, főiskoláin szerezhetnek diplomát a műszaki, - a természet-, az agrár - és a társadalomtudományok különféle szakágaiban. tanulmányaik befejezése után az ösztöndíjasokat az élelmezésügyi-, építésügyi-, földművelésügyi-, kohó- és gépipari-, könnyűipari-, külügy-, közlekedés- és postaügyi-, művelődésügyi-, nehézipari minisztériumokhoz tartozó továbbá a magyar tudományos akadémiához, az országos erdészeti főigazgatósághoz, az országos földtani főigazgatósághoz, az országos vízügyi főigazgatósághoz, az állami földmérési- és térképészeti hivatalhoz, valamint az országos műszaki könyvtár és dokumentációs központhoz tartozó munkaterületeken helyezik el.

jelentkezhetnek első és másodéves egyetemi /főiskolai/ hallgatók, legfeljebb három-négy éve érettségizett dolgozó fiatalok, elsőéves felsőfoku technikum hallgatók és az idei tanévben érettségiző, illetve képesítőző középiskolai tanulók.

az egyetemek /főiskolák/ hallgatóinak az egyetemhez /főiskolához/ az érettségizett dolgozó fiataloknak munkahelyükhöz, a felsőfoku technikum hallgatóknak a technikumhoz, az idei tanévben érettségiző, illetve képesítőző tanulónak iskolájukhoz kell benyújtaniuk a pályázatot.

a beérkezett pályázatokat a felső- és középfoku technikumok, a gimnáziumok, továbbá az egyes munkahelyek vezetői felettes hatóságuk útján, 1964. január 31-én juttatják el a művelődésügyi minisztériumhoz. azoknak a munkahelyeknek a vezetői, amelyek nem tartoznak a fent felsorolt főhatóságok valamelyikének felügyelete alá, a pályázatokat - ugyancsak január 31-ig - továbbítják a művelődésügyi minisztériumhoz, a területileg illetékes tanács művelődésügyi /budapesti oktatási/ osztálya útján. az egyetemek /főiskolák/ 1964 február 15-ig közvetlenül a művelődésügyi minisztériumhoz küldik be a pályázatokat. /folyt.köv./

8. 17/-n

-5-

jk

bb 7. /milyen ... 1. folyt./ m

a pályázat feltételeit a pályázati hirdetés tartalmazza. 1964 március második felében a pályázók felvételi vizsgát kell tenniük. a felvételi vizsga eredményétől függően a pályázatok végleges elbírálására 1964 május végéig kerül sor.

a hirdetésben és mellékleteiben a jelentkezéssel, a felvételi vizsgával és a kiküldéssel kapcsolatos összes tudnivalók megismerhetők. a felsorolt szakminisztériumok, egyéb főhatóságok, az egyetemek és főiskolák, az illetékes tanácsok művelődésügyi /budapesten oktatási/ osztályai kellő számú pályázati hirdetéssel és a jelentkezéshez szükséges felvételi űrlappal rendelkeznek. /mti/

...-

bb 14. évente 25 millió gyöngyházgombot gyártanak a halászlé termelőszövetkezetek - két új feldolgozó üzem épült az idén

i cs/tr/m/ká

1963. december 7.

az ország természetes vizein gazdálkodó halászati termelőszövetkezetek már november végére túlteljesítették évi halászati, illetve hatáértékesítési tervüket, ezenkívül saját üzemekben körülbelül 25 millió gyöngyházgombot készítettek a folyami kagylók héjából. az idei árukészletekből tízmillió gombot exportáltak.

az utóbbi hónapokban két új üzemmel bővült a gyöngyházgombgyártás: a körös-vidéki viharosok htsz és a tolnai béke htsz kapcsolódott be a jó kiegészítő jövedelmet adó munkába. már a gombkészítés hulladékait is hasznosítják: a kagylók felfőzött lágy részeiből és az őrölt héjhulladékból értékes baromfitápot készítenek. /mti/

...-

bb 16. állandó képtár létesítését tervezik kecskeméten

i /vdi/m/fm

1963. december 7.

kecskemét központjában évek óta kihasználatlanul áll egy kétemeletes, műemlék-jellegű épület. illetékesek elhatározták, hogy mintegy hárommillió forintos költséggel felújítják az épületet és ebben rendezik be a város állandó képtárát. az új kulturális létesítmény megnyitását 1965. végére tervezik. /mti/

...-

8.44/-n

-6-

bb 8. hárommillió forint a hajdusoboszlói gyógyfürdő korszerűsítésére

i vid fm vm fm

1963. december 7.

a hajdusoboszlói gyógyfürdőt, - ahol ebben az évben több mint egymillió vendéget fogadtak, - jövőre hárommillió forintos beruházással korszerűsítik. 350 új kabint építenek, s korszerűsítik a vízszolgáltató és világító berendezéseket. /mti/

...-

bb 9. kiaknázatlan lehetőségek a csökkent munkaképességűek foglalkoztatására - átfogó vizsgálat a szociális foglalkoztatókban, a kézműipari vállalatoknál és a szövetkezeteknél

i zs/gg vm

1963. december 7.

a fővárosi tanács tervosztálya a közelmúltban egész budapestre kiterjedő vizsgálaton kísérte figyelemmel: hogyan alakul budapesten a csökkent munkaképességűek elhelyezkedési lehetősége, foglalkoztatása és bérezése.

a nagyarányú felmérés sok értékes, hasznosítható tapasztalatot hozott. megállapították, hogy a fővárosban a szociális foglalkoztatókban, a csökkent munkaképességűeket alkalmazó szövetkezetekben és kézműipari vállalatoknál összesen 20.200 kisebb-nagyobb testi fogyatékos, vagy nyugdíjkorhatárt elért személy, illetőleg sokgyermekes családanya számára biztosítanak kereseti lehetőséget. ez természetesen jóval kevesebb munkalehetőséget jelent, mint ahány csökkent munkaképességű van - az igényekre vonatkozólag azonban sem a kerületi tanácsoknál, sem más szerveknél nincsenek pontos adatok. a vizsgálatban részt vett szakemberek egyöntetű véleménye, hogy a foglalkoztatási igény a következő esztendőben minden bizonnyal emelkedik majd, a nyugdíjkorhatárt elérték száma ugyanis emelkedő tendenciát mutat, s az orvostudomány és a gyógypedagógia fejlődésével párhuzamosan növekszik a jelenleg még munkára alkalmatlan, de a jövőben már foglalkoztathatók száma.

a tapasztalatok azt bizonyították, hogy sok kiaknázatlan lehetőség van még a foglalkoztatás körének bővítésére, megfelelő munkalehetőségek biztosítására. a szociális foglalkoztatókban például indokolt lenne megszigorítani a felvételeket. a kiközvetítések nélküli tapasztalható liberalizmus megszüntetése ugyanis jónéhány, valóban csökkent munkaképességű elhelyezkedését tenné lehetővé.

/folyt.köv./

Je

8.50/-- n

-7-

/bb 9. kiaknázatlan.....1.folyt./vm

a vizsgálat felhívta a figyelmet arra is: a csökkent munkaképességűekkel dolgozó tanácsai vállalatok és szövetkezetek gazdálkodását tervek szabályozzák. a tanácsai iparban az előírások nem engedik meg a tervek túlteljesítését, s a szövetkezeteknél is bizonyos kötöttségek vannak a túlteljesítéssel kapcsolatban. gyakori, hogy a bel-, illetve a külkereskedelem nagyobb megrendelést tudna adni, ami természetesen a foglalkoztatottak körének bővítésével járna, a kötött tervszámok azonban az ilyen esetekben akadályává válnak a foglalkoztatás növelésének.

mielőbb javítani kellene a bérezés jelenlegi rendszerén, formáin is. az eddig követett gyakorlat szerint ugyanis másként fizetnek a kézműipari vállalatok, a szövetkezetek és a szociális foglalkoztatottak - ennek következtében nem ritka a bérfeleslegesség, egyenlenség és a munkaerő felesleges vándorlása.

a budapesti csökkent munkaképességűek által előállított termelési érték évente sokszázmillió forintba kerül, a termékek jelentős hányadát exportra készítik, mégis sokhelyütt a helyiségek zsúfoltság, az anyagellátás akadózása nehezíti a munkát. a szociális foglalkoztatottakban például nem ritkán a helyi vezetők személyi kapcsolatain múlik, hogy milyen megrendelést szereznek. az egységes irányítás hiánya nehezíti azt is, hogy az esetleg átmenetileg jelentkező megrendelés-hiány idején a csökkent munkaképességűeket átirányítsák egy-egy hasonló profilu, másik részleghez.

a vizsgálat és felmérés tapasztalatairól a szakemberek részletes jelentésben számolnak be az illetékeseknek./mti/

...

bb 12. másfélmillió színes lámpa a hazai és a külföldi fenyőfákra

i kf/kf vm vg

1963. december 7.

az egyesült izzó is felkészült a karácsonyi ünnepekre. az elmúlt hónapokban többszáz ezer karácsonyfa lámpát készítettek az automatákon, s már az utolsó megrendelés is elhagyta az üzem. exportra mintegy 700 000 - piros, zöld, kék és sárgaszínű - kis, 3 wattos égőt szállított az üzem.

az idén már a belkereskedelemben, sem lesz hiánycikk a színes karácsonyfaéggő. az 1961 évi négyszázötvenezerrel és a tavalyi hat-száz ezerrel szemben az idén mintegy nyolcszáz ezret adott át a gyár a kereskedelemnek./mti/

...

09.00/-n

-8-

Je

bb 13. megjelent az első magyar kertészeti lexikon

i ie/m/ká

1963. december 7.

a mezőgazdasági kiadó gondozásában megjelent a szakemberek és laikus érdeklődők által egyaránt régen várt kertészeti lexikon. hasonló jellegű mű az egész világon igen kevés van: nagyobb kertészeti lexikon vagy enciklopédia eddig jóformán csak angol, német és francia nyelven jelent meg.

a lexikon mintegy 25.000 szócikkben tárgyalja a kertészet-hez tartozó, illetve azzal összefüggő 44 témát. a kertészeti természetközvetlen tudományai közül felöleli a szőlészet, a borászat, a zöldség-, gyümölcs- és disznógyepművelés, a kertépítés, a kertészeti technológia, valamint a faiskolai és gyógynövénytermesztés ismereteit. foglalkozik a kertészetnélkülözhetetlen alap- és segédtudományaival, mint a matematika, fizika, kémia, biológia, meteorológia, stb. a könyv anyaga kiterjed az általános mezőgazdaságra, a műszaki technikának és a közgazdaságra a kertészeti termelést érintő részére is. meglehetősen nagy helyet biztosítottak a kertészeti termelés történetét ismertető anyagnak. a témák és címszavak kiválasztásánál, a szócikkek összeállításánál a mű szerkesztői és szerzői abból az elvből indultak ki, hogy olyan korszerű tudományos alapra épült gyakorlati szaklexikont készítsenek, amelynek segítségével a képzett szakemberek és az érdeklődő laikusok egyaránt gyorsan tájékozódhatnak valamennyi szakmai kérdésben. ennek megfelelően a lexikon a legfontosabb, általános érdeklődésre számot tartó fogalmakat hosszabb, enciklopedikus jellegű, a részletkérdéseket pedig csak rövidebb, meghatározás-szerű szócikkekben foglalja össze. a címszavak kiválasztásában, feldolgozásában, megírásában és ellenőrzésében mintegy 300 szakember vett részt.

az első magyar nyelvű kertészeti lexikon gazdagon illusztrált, szép kivitelben került a könyvüzletek, könyvtárak polcaira. az 1150 oldalas kötet 2000 rajzot és fényképet tartalmaz s 64 színes táblán 170 növényfajt és fajtát mutat be. /mti/

...

Je

9.10/-n

-9-

bb 15. 8.000 rajnai gunár a háztáji gazdaságoknak - 25 forintra emelték a libahus felvásárlási árát

i kz/m/ká

1963. december 7.

Ludállományunk az utóbbi években jelentősen megcsappant: az 1954. évi 786.000 és az 1960. évi 913.000 helyett 1963-ban már csak 669.000-et tartottak nyilván. hasonló jelenség tapasztalható világviszonylatban is, s éppen az ebből kialakult helyzet - a hiány miatti kitűnő értékesítési lehetőség - állította előtérbe ludtenyésztésünk fejlesztését. azonos mennyiségű - sulyu - libahusért kétszer-háromszor annyi valutát szerezhethünk, mint bármely más baromfi husáért.

Ludtenyésztésünk elsősorban a háztáji gazdaságokra koncentráldik. a háztáji tenyészanyag azonban, elkorcsosult, a tenyésztésben lévő ludak országos átlagban csak 10-14 tojást adnak évente.

a feladat ebből adódik: nagytermelékenységű fajtákkal kell felfrissíteni az állományt. e megoldást a nagyüzemek - elsősorban az állami gazdaságok - törzsállományára alapozzák. a nagyüzemi törzsállományban lévő ludak az idén nem kevesebb, mint 49 tojást adtak. a termelőségvetkezetek naposliba igényeit már 1964-ben ilyen nagytermelékenységű állatokkal elégítik ki, s ezzel egyidejűleg megkezdik a háztáji állomány cseréjét, és felfrissítését is. az első libatenyésztő mintaközség a fejér megyei csősz lesz. bács, békés, csongrád, fejér és szolnok megyékben - a legfontosabb libatenyésztő vidékeken - ugyanekkor 8.000 nagyhozamu rajnai gunarat juttatnak a háztáji gazdaságoknak.

a tenyésztési kedv növelését szolgálja a libafelvásárlási árak rendezése. az ideai 21.80 forint helyett jövőre kilónként 25 forintért vásárolják a szerződéses libát. a toll felvásárlási ára, ugyancsak a jövő évtől kezdődően, 20-25 százalékkal lesz magasabb. a libahizlatásra szerződő gazdák eddig libánként 10 kiló kukoricát kaphattak állami áron. ezt a juttatást is fölemelték: a jövő évben már minden leszerződött liba után 15 kiló kukoricát adnak. /mti/

---

bb 17. a jövő évben két új gimnázium nyílik, és további öt építést kezdik meg pest megyében

vid/gö/m/fm

1963. december 7.

a következő években újabb gimnáziumokkal gazdagodik pest megye. vác központjában nemrég több régi lakónházat lebontottak, hogy helyükön korszerű 12 tantermes gimnáziumot építsenek. a lakosság önkéntes munkája jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy az építkezést rövidesen megkezdhessék. a most épülő érdi és dabasi gimnázium az új tanév kezdetére nyitja meg kapuját, s ettől kezdve mintegy 1.000 diákot kímélnek meg a napi többórás utazástól. /folyt.köv./

9.20/-n

-10-

le

bb 17. /a jövő ... 1. folyt./ m

a ceglédi, a dunaharaszti a dunakeszi, a pilisvörösvári és a szobi diákokról a következő években gondoskodnak. az új, 8-8 tantermes gimnáziumok beruházási programjai már elkészültek. jóváhagyásuk után kerül sor a kivitelezési tervek összeállítására, majd valószínűleg 1964 második felében megkezdik az építkezéseket. /mti/

---

bb 18. angol lap egy magyar elektronikus műszerről

i tz/lk/m/vg

1963. december 7.

az electronics weekly című angol lap a közelmúltban hungarian instrument searches for a meteorite címmel cikket közölt egy új magyar műszerről.

a közlemény beszámol többek között arról, hogy a készüléknek, a csanda-molnár-zalavári-petrikovics féle elektronikus műszernek a rendeltetése a víz alatt, a meder fenekén, vagy az iszapban heverő fémtárgyak megkeresése. voltaképpen két részből áll. az egyiket a megfelelő hosszúságú kábel segítségével a víz alá eresztett érzékelőt végigvontatják a fenék felett, a másik, a jelzőberendezés pedig a kísérő csónokban marad, ahol a kutatók figyelik, mikor ad hirt valamilyen „leletről”, ha a jelzőkészülék mutatója kimozdul és a fejhallgatókban megszólat a hangjelzés, kétségtelen, hogy az érzékelő valamilyen fémtárgy közelében, vagy esetleg már felette is lebeg.

közeli a cikk, hogy a műszerrel már számos sikeres ellenőrző kísérletet végeztek a dunán, a tatai tóban és a balatonon. a közleményt kiegészítő két fénykép éppen az egyik ilyen ellenőrző kísérlet közben mutatja be a műszert és feltalálóját. /mti/

---

bb 20. a téli hónapokban is folytatják a nyugat-dunántuli csatornarendszer építését

vid/j/m/ká

1963. december 7.

nyugat-dunántulon, vas és zala megye területén, az őrségi és hetési tájegységen a téli hónapokban sem szünetel az általános belvizrendezés. a csatornát építő kotrógépeket a kisebb fagyok sem akadályozzák a munkában. a határvidéken 4 közepes teljesítményű kotrógép dolgozik éjjel-nappal, s a 4 gép naponta mintegy 1500 köbméter árkot ás, illetve földet emel ki. /mti/

4

9.50/-n

-11-

le

bb 19. jövőre mintegy ezer holdra terjesztik ki az újfajta műbörtömlős öntözési módszert

i sb/Lk/m/ki

1963. december 7.

a vizgazdálkodási tudományos kutató intézet munkatársai újfajta öntözési módszert dolgoztak ki, amellyel jelentősen korszerűsítették az ősi barázdás öntözést. a szokásosnál jóval kevesebb talajjegyvetési munkával és a vizet vezető földárkok kiásása nélkül lehet berendezkedni az új módszerre. az árkok helyettesítésére műbörtömlőt fektetnek a földre, s ennek a 20 centiméter átmérőjű vezetéknek az oldalából apró kifolyó-nyílásokon áramlik a vizsugár a növény sorok közé. ez a módszer nemcsak az előkészítő munkák költségeit csökkenti, hanem megszünteti a régi eljárásnál elkerülhetetlen vízvesztéséget is. így ugyanannyi vízzel mintegy 30 százalékkal nagyobb területet öntözhetnek, mint a korábbi módszerrel.

a szigetcsépi állami gazdaság kísérleti parcelláin látottak alapján már több mezőgazdasági nagyüzem vezetője elhatározta, hogy új módon bővíti az öntözött területeket. az országos vízügyi főigazgatóság és a vízügyi igazgatóságok segítik a tömlős öntözés tervezését és az előkészítő munkák elvégzését. az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek megrendelésére jövőre mintegy ezer holdat rendeznek be tömlős öntözésre. a budapesti, a bajai, a szegedi, a szolnoki és a gyulai vízügyi igazgatóságok vízhasznosítási csoportjai gépesített brigádokat szerveznek, amelyek bemutatókat tartanak az új módszerről és a gazdaságok megbízására tömlős öntözést végeznek majd a földeken. /mti/

---

bb 23. megkezdődött a körzeti művelődési otthonok hálózatának kiépítése vas megyében

vid/fm/tné/m/fm

1963. december 7.

vas megyében megkezdődött a körzeti művelődési otthonok hálózatának kiépítése. ennek lényege, hogy egy-egy nagyobb, jól működő, függetlenített vezetővel rendelkező művelődési otthon segíti, irányítja négy-öt kisebb intézmény népművelési tevékenységét.

az új rendszer bevezetésétől sokat várnak a népművelési szakemberek. a csákánydoroszló, csepreg, jánosháza és rábahídvég községben már működő körzeti művelődési otthonok kezdeti munkája reményekre jogosít.

jövőre a tervek szerint újabb hét község kap függetlenített művelődési otthonigazgatót, akik ugyancsak egy-egy körzet kulturális életéért lesznek felelősek. /mti/

9.55/-n

-12-

bb 10. kezdődik a téli sportok szezonja - fellendült a forgalom a sportszerboltokban - a legtöbb turistaházban már „telt ház”, van a decemberi hétvégekre

i to/tm/vm

1963. december 7.

a téliesre fordult időjárással megkezdődött a téli sportok szezonja. a sportcikk ellátás általában kielégítő.

az idén körülbelül 20.000 párral több korcsolyát kaptak a boltok, mint tavaly, s ez várhatóan elegendő lesz. a mű- és a hokki-korcsolya-ellátás is jónak mondható, bár a hokki-korcsolyák számválasztékában előfordulhat kisebb hiány. a ródli és a siléc-ellátás nem látszik teljesen megfelelőnek, annak ellenére, hogy ródliból mintegy 15.000 darab, silécből pedig 1.100-1.200 pár kerül forgalomba az új silécekhez szükséges kötések, botok és más kiegészítő eszközök is rendelkezésre állnak. a ródli általában jó karácsonyi ajándék, de ha esetleg valaki most nem jutna hozzá, később is megveheti, mert az első negyedévi termelésből kapnak utánpótlást a boltok. a hagyományos téli sportruházati cikkek választéka új formája melegebbé vált.

az ország legszebb tájain 39 turistaház várja télen a kirándulókat, sportolókat. egyszerre 1.600 vendéget tudnak ezekben elhelyezni. erre a hétvégére még különösebben nem érezhető a téliesre fordult időjárás hatása, de a decemberi hétvégekre, főleg karácsonyra és szilveszterre a helyek java részét már lefoglalták. máris telt ház van egész decemberre azokon a helyeken, ahol szilveszteri lehetőség kínálkozik, mint például a nagyhideghegyi, a bánkúti, a dobogókői és a lajos-forrású turistaházakban. több-kevesebb vendéget tudnak még fogadni karácsonyra és szilveszterre a mátrában ágasváron és mátraházán, a bakonyban gézaházán, a Bükkben bükk-szentkeresztben, várkúton és síkfőkúton, valamint pest-közelben a pilisi és a budai hegyekben csikóvárán, kőhegyen, kevélynyergen, törökmezőn és királyházán. /mti/

---

bb 28. négy megyét láttak el málnasarjakkal az Őrségi szakcsoportok

vid j vm ká

1963. december 7.

vas megye legmostohább talaju tájegységén, az Őrségben mintegy 600 holdon 22 szakcsoport foglalkozik málnatermesztéssel. az idén mintegy 40 vagon málnát adtak közfogyasztásra, ezenkívül jelentős mennyiségű málnasarjat is értékesítettek. szabolcs, fejér, győr-sopron és zala megyébe 3.300.000 málnasarjat küldtek. ez a mennyiség 550 hold új málnás telepítésére elegendő. /mti/

4 -.-

10.00/-n

-13-

bb 11. iparművészeti ajándécsomagok a világ minden tájára

i to/lk vm vg

1963. december 7.

az iparművészeti vállalat kossuth lajos utcai üzletében és bemutatótermében már elérte tetőfokát a karácsonyi forgalom. a magyar iparművészek alkotásait tartalmazó ajándécsomagok száza indultak máris utnak a világ minden tájára ausztriától ausztráliáig, clevelandtól tokióig.

az iparművészeti ajándécsomagok nagyon népszerűek, természetesen mindenekelőtt a külföldön élő magyarok körében. ennek tulajdonítható, hogy a karácsonyi ajándékvásárlás már októberben megkezdődött az iparművészeti vállalatnál, ugyanis a tengeren túlra hosszú az út, sok időt vesz igénybe a szállítás. sokan küldenek külföldön élő szeretteiknek, rokonaiknak, kollégáiknak kovács margit, kis roóz ilona, gádor istván, gorka géza és livia kerámiáiból, te van margit, vaál valéria ötvösmunkáiból, juris ibolya kézzel festett textil-falikepeiből. engelsz józsef modern ötvösékszereiből és még vagy 150-200 más magyar iparművész kerámia, üveg, porcelán, textília, bőr- és ötvösmunkáiból.

annak ellenére, hogy az idén már magánszemélyek egyénileg is küldhetnek meghatározott - 350 forint - értékű iparművészeti ajándécsomagot külföldre, az elmúlt évhez képest nem csökkent az értéklődés és a vásárlás az iparművészeti vállalatnál sem. nagy könnyítést jelent ugyanis, hogy az iparművészeti bolt magára vállalja a csomagolást, a deviza-eljárás és a vámkezelés elintézését, egészen a postázásig./mti/

bb 25. tiz vagon törökszentmiklósi pulyka a fővárosnak karácsonyra

vid te vm szf

1963. december 7.

a törökszentmiklósi baromfifeldolgozó vállalatnál megkezdődött a karácsonyi csucsforgalom. az év utolsó hónapjának ünnepein egyik legkedveltebb csemege a pulyka. az izletes husu jószágból december 20-ig mintegy ötven vagonnal szállítanak az ndk-ba, nyugat-németországba, csehszlovákiába, franciaországba, ausztriába és olaszországba. a németországi szállítmány minden darabját légtelenített műanyagzacskóba csomagolják, így mintegy két hónappal meghosszabbítják tartósságát.

a hazai ünnepi asztalokra is bőven jut a törökszentmiklósi pulykából. csak budapestre mintegy tiz vagonnal szállítanak. ezenkívül két-két vagon gyöngytyukot és csirkét is küldenek a fővárosi piacokra./mti/

10.06/-n

-14-

bb 21. munkásjáratok az erdőben

vid/j/m/ká

1963. december 7.

a balaton-félvidéki erdőgazdaság nagy kiterjedésű délbakonyi erdőségeiből, a településektől távoleső fakitermelő helyekről nagy gond a munkások hazaszállítása. a gyaloglás a nagy távolság miatt fárasztó, a lovaskocsik pedig a nehezen járható terepen nem váltak be. az erdőgazdaság vezetői most a fakiherdásnál használt terepjáró unimog gépkocsikat állították be munkásszállításra. a hegyi terepen is könnyedén mozgó mikro-teherkocsik reggel és este munkásszállító-járatokat bonyolítanak le, s egyenként 8-8 fakitermelő munkást szállítanak haza. /mti/

---

bb 24. megtisztítják a mádi örlőmű környékének levegőjét

vid/te/m/

1963. december 7.

a tokaj-hegyaljai mádi községet valóságos ködfelhőbe burkolja a napi száz tonna bentonitot feldolgozó örlőműből távozó por. a feldolgozáskor keletkező, szinte mikroszkópikus porcszemcsékből 24 óránként mintegy 8 tonnányi távozik a levegőbe. ez az üzemnek körülbelül 10.000 forint veszteséget jelent. az üzemen egészséges, tiszta a levegő, mert a ventilátorok eltávolítják a port, a környező vidék szőlőit és gyümölcsöseit viszont vastagon belepíti a kellemetlen permet.

a hegyaljai ásványbánya és örlőmű vállalat műszaki vezetői budapesti kutatóintézetek bevonásával több eljárást próbáltak ki a por megkötésére, de kevés sikerrel. a feladatot végül is az üzem ujitógárdája oldotta meg. a gépekre különleges portalanító berendezést szerkesztettek. a házilag készített berendezést három hónapig üzemeltették az egyik örlőgépen, s a tapasztalatokat most értékelték. megállapították, hogy ez a berendezés vált be legjobban, a porozást csaknem egytizedére sikerült vele csökkenteni.

a tapasztalatok alapján valamennyi gépre készítik már a porvédőt házilag. külön porzsákkal szerelik fel az örlőmalmoikat, szállító és zsákológépeket. a tervek szerint az év végéig kilenc új szűrőberendezést szerelnek fel, csaknem egymillió forint költséggel, s ezzel megtisztítják a levegőt az üzemen és a környéken, a port a tisztító berendezésben „marasztalják”, és a bentonitörleménybe keverik, s növelik vele a termelés mennyiségét. /mti/

10.20/-n

-15-

bb 22. a népfrentbizottságok újráválasztásának előkészületei
miskolcon

vid/fm/tné/m/fm

1963. december 7.

miskolcon igen eredményesen dolgoznak a hazafias népfrent városi, kerületi és körzeti bizottságai. tevékenységüket sok-sok kezdeményezés ötlet jellemzi. az idén megtartott békegyűléseken több mint 50.000 dolgozóhoz jutott el szavuk, és kisebb-nagyobb munkáikkal jelentősen hozzájárultak az iparváros szépitéséhez is. így - többek között - az 1. kerületi népfrent műszaki akcióbizottsága az év eleje óta számos létesítmény: orvosi rendelő, vízvezeték-hálózat, vásárcsarnok, ut és járda építési tervét készítette el társadalmi összefogással. ezzel csaknem 500.000 forint tervezési díjat takarítottak meg a tanácsnak, amely ezt az összeget más célokra használhatja fel. a város negyedik kerületében korszerű szabadtéri színpadot terveztek. a harmadik kerület lakossága a népfrent kezdeményezésére négy év alatt mintegy 4 millió forint értékű társadalmi munkát végzett.

a népfrentbizottságokra a következő hónapokban újabb feladatok várnak. a népfrent országos kongresszusára készülve, a mindennapi munka mellett fokozzák politikai tevékenységüket, hogy minél több friss erőt vonjanak be az újráválasztandó bizottságokba. ezért a választások előkészítését már most megkezdték. a város kerületeiben és körzeteiben tíz bizottságot szerveztek. ezek a csoportok másfél hónap alatt csaknem ezer régi és újonnan megválasztandó bizottsági taggal folytatnak majd eszmecsereket. elbeszélgetnek velük a nemzetközi helyzet alakulásáról, lakóhelyük gojdairól, fejlődéséről, és kikérik véleményüket a mozgalmi munka további javítására. arra törekcsenek, hogy az újráválasztandó népfrentbizottságok az iparváros lakosainak minden rétegét képviseljék. /mti/

bb 27. 22 millió forint a prémium a szolnok megye szövetkezeti gazdáknak

vid/j/m/ká

1963. december 7.

szolnok megye termelőszövetkezeteinek nagyrésze eredményesen alkalmazta az idén az anyagi ösztönzés módszerét. 173 közös gazdaságban az ünnepekig több mint 22 millió forintot fitenek, illetve fizettek ki prémium címén. a premizálással elsősorban a kapások terméshozamának emelését és betakarítását szorgalmazták. a tiszaföldvári lenin tsz-ben a terven felül termelt cukorrépa mázsájáért 10 forint jutalmat szabtak meg. a kukoricatermesztők természetben kapták meg a prémiumot. közöttük 28 vagon csöveskukoricát osztottak ki. az anyagi ösztönzés sikerét mutatja, hogy november végére megyszerte befejeződött a mezei munka. /mti/

11.04/-n

1220

-16-

bb 26. a rádióaktív izotop kideríti, hogy gazdaságos-e a csővezetéki szállítás

vid te vm szf

1963. december 7.

az ipar legkülönbözőbb területein csővezetékekben, vízáramban usztatva szállítanak szemcsés anyagokat. a gátfeltöltésnél, ércdusításnál és egyéb munkáknál használt módszer azonban csak akkor gazdaságos, ha állandó egyensúlyban sikerül tartani a folyadék és a szállított anyag arányát. ha például túl kevés vízben uszik az anyag hamarosan lerakódik, s eltömődhet a vezeték. ellenkező esetben, a vízpazarlás miatt csökken a munka gazdaságossága. ezért állandó ellenőrzésekkel biztosították a zavartalan, jó hatásfoku munkát. időnként mintát vettek a csővezetékéből, s ennek megfelelően növelték, vagy éppen csökkentették a víz mennyiséget.

az eddigi nehézkes, sok idővel járó ellenőrzési módszert a veszprémi vegyipari egyetem kutatói új készülékkel tökéletesítették. a berendezésben elhelyezett gézium 137 izotóp „átvilágítja”, a csövet és a sugárzás erősségének változásából kiderül, rendben megy-e a szállítás. ha például a sugárzás erőssége egy meghatározott érték alá csökken, ez azt jelenti, túl sok a csőben levő szilárd anyag, ez nyelte el az izotopfényt. ilyenkor a műszer jelzéssel figyelmezteti a kezelőszemélyzetet és nyomban több vizet pumpálhatnak a csőrendszerbe. a berendezés előnye, hogy állandó ügyeletet tart és ezért a nap minden szakában a lehető leggazdaságosabban működik a szállítórendszer. kimutatták, hogy a készülék beszerzési költsége hónapok alatt megtérül.

a vegyipari kutatók új műszere sorozatgyártásra kerül. /mti/

bb 29. fonóesték szabolcsban

vid fm/tné vm fm

1963. december 7.

szabolcs-szatmár megye községeiben több mint egy évszázados hagyománya van már a rostkender-termelésnek és feldolgozásnak. különösen a beregi és a szatmári tájakon üzik még ma is a nagy kezűgyességet igénylő házi foglalkozást. a lányok és asszonyok a napokban kezdték meg a szöszfonást. a falu fiataljai - köztük a legények is - esténként egy-egy háznál találkoznak, és dallal, tánccal fűszerezik a munkát. /mti/

11.10/-n

1220

-17-

le

bb 35. magyar kormányküldöttség utazott afrikába

t vt/j vm zs

1963. december 7.

zanzibar és kenya a közeli napokban nyeri el függetlenségét. az ez alkalomból rendezendő ünnepekre - a zanzibári, illetve a kenyai kormány meghívására - szombaton reggel magyar kormányküldöttség utazott afrikába. a delegáció vezetője a kenyai ünnepeken kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke. a zanzibári ünnepeken a magyar kormányt szarka károly külügyminiszterhelyettes képviseli, aki a küldöttség tagjaként részt vesz a kenyai ünnepeken is.

a delegáció bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent kiss károly, az elnöki tanács titkára, dr. nezával ferenc igazságügy-miniszter, puja frigyos és erdélyi károly külügyminiszterhelyettesek, továbbá a külügyminisztérium és az elnöki tanács több vezető beosztású munkatársa./mti/

- . -

bb 36. hazaérkezett a béke világtanács ülésén részt vett magyar küldöttség

k di/te vm zs

1963. december 7.

pénteken a késő esti órákban hazaérkezett varsóból a békevilágtanács ülésén részt vett magyar küldöttség. a delegációt a keleti pályaudvaron harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, terényi istván, az országos béketanács alelnöke és az országos béketanács több vezető munkatársa fogadta. dr. sik andre, a küldöttség vezetője varsóból moszkvába utazott, ahol részt vesz a kelet-nyugat kerekasztal konferencián./mti/

- . -

bb 32. újabb butorüzem zalaegerszegen

vid te vm ki

1963. december 7.

a zalaegerszegi műbutor lakberendezési ktsz mintegy másfélmillió forintos költséggel korszerű butorüzemet rendezett be. a gépesített üzemben, ahol variálható butorokat s üzletberendezéseket gyártanak megkezdődött a termelés. az új és gépi berendezésekkel jól felszerelt üzem lehetővé teszi a butorgyártás növelését. eddig évente mintegy négy millió forint értékű butort készített a ktsz, ezután pedig évi tízmillió forint értékű butor hagyja el az üzemet./mti/

- . -

11.14/-n

-18-

1220

le

bb 30. két szombathelyi üzem hasznos jószomszédsága

vid/te/m/szf

1963. december 7.

a vas megyei husipari vállalatnak sok gondot okozott a termeléshez szükséges gőz előteremtése. a vállalat két kazánja nem tudta ellátni megfelelő mennyiségű gőzenergiával a fejlődő üzemet. sürgős kazánfelújításra, bővítésre lett volna szükség. ehelyett azonban gazdaságosabb megoldást találtak, a husipari vállalat szomszédos a nyugatmagyarországi fűrészek vállalatával. a két üzem vezetői megállapították, hogy a fűrészeknél fejlesztett gőzt kitűnően tudják alkalmazni a husfeldolgozásnál is, pár száz méteres „távvezeték”, megépítésével. az elgondolást tett követte, s ma már a fűrészüzem gőzével dolgoznak a husiparosok is. a két üzem együttműködése évente 175.000 forint megtakarítást eredményez. ezenkívül a kazánok eltávolításával felszabadult épületben a higiénia követelményének megfelelően el tudják helyezni a zsírsütő üzemet, amely eddig nagyon mostoha körülmények között dolgozott./mti/

- . -

bb 31. az ország egyik legnagyobb szőlészeti és borászati komplexumát alakítják ki villányban

vid/j/m/ká

1963. december 7.

a márkás vörösboraíró híres villány-siklós állami gazdaság évente 350-400 hold szőlőt telepít. 1967-ben már körülbelül két és félezer hold szőlője lesz a gazdaságnak, ugyanannyi, mint a felszabadulás előtt az egész történelmi borvidék szőlőterülete volt. ezzel egyidejűleg az ország egyik legnagyobb, legkorszerűbb szőlészeti és borászati komplexumát alakítják ki villányban. a szőlővesszők oltásától kezdve a borok tárolásáig minden munkafolyamat itt zajlik majd le. a 13 millió forintos beruházásból először az új, nagy pincészet készült el. három egymástól távollevő borospincét alagutattal kötöttek össze, és ilymódon egy kilométer hosszúságú pincerendszer jött létre. ezt követően nagy teljesítményű, automata szőlőfeldolgozót helyeztek üzembe. itt 15.000 mázsa szőlőt dolgozhatnak fel szüretkor, és 34 óriási betonkádban erjeszthetik a vörösbort. most kerül sor a komplexum utolsó részének, az oltványkészítő üzemnek megépítésére. erre a célra egy félévszázados, hatalmas épületet alakítanak át, az egykori teleki-féle szőlőbirtok pezsgőgyárát. a téli és a tavaszi hónapokban 5-6 millió oltvány készül majd itt./mti/

- . -

11.20

12-20

le

bb 35. magyar kormányküldöttség utazott afrikába

t vt/j vm zs

1963. december 7.

zanzibar és kenya a közeli napokban nyeri el függetlenségét. az ez alkalomból rendezendő ünnepekre - a zanzibári, illetve a kenyai kormány meghívására - szombaton reggel magyar kormányküldöttség utazott afrikába. a delegáció vezetője a kenyai ünnepeken kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke. a zanzibári ünnepeken a magyar kormányt szarka károly külügyminiszterhelyettes képviseli, aki a küldöttség tagjaként részt vesz a kenyai ünnepeken is.

a delegáció bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent kiss károly, az elnöki tanács titkára, dr. nezával ferenc igazságügy-miniszter, puja frigyos és erdélyi károly külügyminiszterhelyettesek, továbbá a külügyminisztérium és az elnöki tanács több vezető beosztású munkatársa. /mti/

- . -

bb 36. hazaérkezett a béke világtanács ülésén részt vett magyar küldöttség

k di/te vm zs

1963. december 7.

pénteken a késő esti órákban hazaérkezett varsóból a békevilágtanács ülésén részt vett magyar küldöttség. a delegációt a keleti pályaudvaron harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, terényi istván, az országos béketanács alelnöke és az országos béketanács több vezető munkatársa fogadta. dr. sik endre, a küldöttség vezetője varsóból moszkvába utazott, ahol részt vesz a kelet-nyugat kerekasztal konferencián. /mti/

- . -

bb 32. újabb butorüzem zalaegerszegen

vid te vm ki

1963. december 7.

a zalaegerszegi műbutor lakberendezési ktsz mintegy másfélmillió forintos költséggel korszerű butorüzemet rendezett be. a gépesített üzemben, ahol variálható butorokat s üzletberendezéseket gyártanak megkezdődött a termelés. az új és gépi berendezésekkel jól felszerelt üzem lehetővé teszi a butorgyártás növelését. eddig évente mintegy négy millió forint értékű butort készített a ktsz, ezután pedig évi tízmillió forint értékű butor hagyja el az üzemet. /mti/

- . -

11.14/-n

-18-

12 20

fl

bb 30. két szombathelyi üzem hasznos jószomszédsága

vid/te/m/szf

1963. december 7.

a vas megyei husipari vállalatnak sok gondot okozott a termeléshez szükséges gőz előteremtése. a vállalat két kazánja nem tudta ellátni megfelelő mennyiségű gőzenergiával a fejlődő üzemet. sürgős kazánfelújításra, bővítésre lett volna szükség. ehelyett azonban gazdaságosabb megoldást találtak, a husipari vállalat szomszédos a nyugatmagyarországi fűrészek vállalatával. a két üzem vezetői megállapították, hogy a fűrészeknél fejlesztett gőzt kitűnően tudnák alkalmazni a husfeldolgozásnál is, pár száz méteres „távvezeték” megépítésével. az elgondolást tett követte, s ma már a fűrészüzem gőzével dolgoznak a husiparosok is. a két üzem együttműködése évente 175.000 forint megtakarítást eredményez. ezenkívül a kazánok eltávolításával felszabadult épületben a higiénia követelményének megfelelően el tudják helyezni a zsírsütő üzemet, amely eddig nagyon mostoha körülmények között dolgozott. /mti/

- . -

bb 31. az ország egyik legnagyobb szőlészeti és borászati komplexumát alakítják ki villányban

vid/j/m/ká

1963. december 7.

a márkás vörösborairól híres villány-síklós állami gazdaság évente 350-400 hold szőlőt telepít. 1967-ben már körülbelül két és félezer hold szőlője lesz a gazdaságnak, ugyanannyi, mint a felszabadulás előtt az egész történelmi borvidék szőlőterülete volt. ezzel egyidejűleg az ország egyik legnagyobb, legkorszerűbb szőlészeti és borászati komplexumát alakítják ki villányban. a szőlővesszők oltásától kezdve a borok tárolásáig minden munkafolyamat itt zajlik majd le. a 13 millió forintos beruházásból először az új, nagy pincészet készült el. három egymástól távollevő borospincét alagutal kötöttek össze, és ilymódon egy kilométer hosszúságú pincerendszer jött létre. ezt követően nagy teljesítményű, automata szőlőfeldolgozót helyeztek üzembe. itt 15.000 mázsa szőlőt dolgozhatnak fel szüretkor, és 34 óriási betonkádban erjeszthetik a vörösborot. most kerül sor a komplexum utolsó részének, az oltványkészítő üzemnek megépítésére. erre a célra egy félévszázados, hatalmas épületet alakítanak át, az egykori teleki-féle szőlőbirtok pezsgőgyárát. a téli és a tavaszi hónapokban 5-6 millió oltvány készül majd itt. /mti/

- . -

11.20

-19-

12-20

fl

bb 33. tizenkét szabadegyetem szabotcsban

vid fm/tné vm fm

1963. december 7.

szabolcs-szatmár megyében tavaly még csak műszaki, nyelvi és közgazdasági szabadegyetem működött, az idén azonban számuk 12-re emelkedett. ebben az évadban földrajzi, fizikai, irodalmi, matematikai, jogi, művészeti, mezőgazdasági ismereteiket is bővíthetik az érdeklődők. a nyíregyházi irodalmi szabadegyetemre például 110, nyírbátorban pedig a földrajzi előadásokra 80 bérletet váltottak.

a szabadegyetemen kívül 22 munkásakadémiát indítottak az üzemi dolgozók számára. a falvakban a nagyszámu mezőgazdasági szakmunkásképző iskolán kívül 25 termelőszövetkezeti és számos női, ifjúsági akadémia is működik./mti/

bb 34. megkezdték a szegedi textilkombinát gépeinek felszerelését

vid gg vm ki

1963. december 7.

a félmilliárd forintos beruházással kombináltá alakuló szegedi textilművek huszezer négyzetméteres fonó-és szövőcsarnokát még be sem fedték teljesen, máris hozzáfogtak a szövőcsarnok berendezéséhez. a hatalmas csarnok egyik végén még a tetőfedő munkások rakják fel a hőszigetelő üveggypot paplanokat, s erre a csillogó alumínium hullámlemezeket, a másik végén pedig már szerelik a kínai automata szövőgépeket. a tervezett ezerkétszázharmincból még az idén százhuszonhét szövőgépet állítanak végleges helyükre.

egyébként ebbe a „népek barátsága üzemének, is beillő gyárba tíz országból érkeznek folyamatosan az eddigi legtökéletesebb gépek, berendezések. a napokban angol irező és nyugatnémet csévelő automatákat kapott az új szövőde. januárban kezdik meg a 38.400 orsósra tervezett új fonóda felszerelését szovjet és más gyártmányú gépekkel. ezeken kívül különféle svájci műszerek, dán gyártakarítógépek és egyéb különleges felszerelések kerülnek a rövidesen világszínvonalon termelő szegedi textilkombinátba./mti/

11.35/-n

-20-

bb37. időjárásjelentés

te/m

1963. december 7.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. december 7.-én, délben 12 órakor:

élénkülő szél, kisebb havazások

közép- és nyugat-európa fölött átmenetileg csendes, párás, anticiklonos időjárás alakult ki. a skandináv félsziget északi részén mély ciklon található, amelynek hátoldalán nyugat és közép európa irányába tartó enyhe óceáni, ezt követően pedig ismét hideg, sarkvidéki levegő áramlik.

hazánkban tegnap hideg, a keleti országrészben tulnyomóan derült, a dunántúlon kissé felhős, a nyugati határmegyékben erősen felhős idő volt. egy-két helyről hószállingózást jelentettek. a hőmérséklet napközben mínusz 1 és plusz 4 fok között váltakozott.

ma reggelre a felhőzet szeszélyes elosztása miatt az alsóbb légrétegekben mínusz 1 és mínusz 14 fok között minden minimum hőmérsékleti érték kialakult: mínusz 1 fokot tihanyban, mínusz 14-et békéscsabán mértek. a dunántúlon és a duna-tisza között általában mínusz 2- mínusz 6, a tiszántúlon pedig többnyire mínusz 8- mínusz 11 fokig hűlt le a levegő. az egész ország területét 1-2 centiméteres hóréteg borítja. a magasabb negyeken is csak 4 centiméteres hórétegeket jelentenek. a bakonyban azonban farkasgyepűn 9 centiméter a hó vastagsága.

ma délelőtt tovább tartott a csendes, párás, hideg, tulnyomóan borult idő. kékestetőn és siófokon szállingózott a hó, a hőmérséklet mínusz 2 és mínusz 10 fok között váltakozott.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke mínusz 0,8 fok volt, a sokévi átlagnál 3,4 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 767 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás vasárnap estig: hideg erősen felhős idő. az ország nagyrésztében, főleg holnap, kevés havazással, hószállingózással. ma gyenge légáramlás, holnap kissé megélénkülő északnyugati szél. az éjszakai lehülés a tiszántúlon mérséklődik, máshol nem változik.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 5- mínusz 10 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap, 0 fok körül.

a duna vizállása ma reggel 197 centiméter. /mti/

13.10/m

-21-

bb 38. Letartóztatták a sikkasztó vadászati felügyelőt

m/lk/cz

1963. december 7.

a fejér megyei tanács vb mezőgazdasági osztályánál tartott ellenőrzés során a pénzügyminisztérium illetékesei visszaélést fedeztek fel. megállapították, hogy hankó pál erdészeti és vadászati felügyelő a hozzá befolyt vadászterületi bérleti díjakat csak részben vagy egyáltalán nem fizette be a tanács költségvetési számlájára.

a továbbiak során az a gyanu is felmerült, hogy hankó beosztásával visszaélve pénzügyileg meg nem engedhető módon rendezett vadászatokot, s ezekből jelentős bevételekre tett szert, a beszedett pénzekkel „zsebből”, gazdálkodott, a vadértékesítés hasznát pedig reprezentációra költötte vagy magán céljaira használta fel.

hankó pál a felügyeleti szervek folyamatos ellenőrzésének hiányát úgy is kihasználta, hogy a hozzá különböző illetékek címén befizetett összegek egy részét is elsikkasztotta.

a pénzügyminisztérium a vizsgálat alapján - arra is tekintettel, hogy még szélesebb körű bűncselekmény gyanuja merült fel - az ügyet átadta a legfőbb ügyészségnek. az ügyészségi vizsgálat során beigazolódott hankó pál bűnössége, kiderült az is, hogy a bűncselekményeket nem egyedül követte el. a bűnösök már előzetes letartóztatásban vannak, s hamarosan bíróság elé állítják őket. /mti/

bb 40. faith istván aranydiplomás építészmérnök festményeinek kiállítása a műszaki egyetemen

t tf/tm/m/fm

1963. december 7.

a műszaki egyetem kisz-klubjában szombaton kiállítás nyílt faith istván aranydiplomás építészmérnök festményeiből. a megnyitó ünnepségen dr. gáboros lajos egyetemi tanár mondott beszédet és ismertette a tárlatot. a bemutató anyagát körülbelül 30 akvarellből állították össze.

a tárlatot december 16-ig naponta 12-18, vasárnap 10-14 óráig tekintheti meg a közönség. /mti/

13.50/-n

-22-

bb 39. szocialista szerződést kötött az országos kőolaj- és gázipari tröszt az eötvös lóránd geofizikai intézettel a szénhidrogén kutatás összehangolására, kiterjesztésére

t szf/tné/m/vg

1963. december 7.

nagyjelentőségű szocialista szerződést kötött az országos kőolaj- és gázipari tröszt az eötvös lóránd geofizikai intézettel. a szerződést szombaton délelőtti ünnepélyesen írta alá a tröszt székházában bese vilmos, az okgt vezérigazgatója, és dr. fülöp józsef, az elgi-igazgatója.

a második 5 éves terv hátralevő időszakára és a harmadik 5 éves terv idejére szóló keretszerződés szerint, az okgt a hazai szénhidrogénkutatás fejlesztése céljából fokozott mértékben támaszkodik az elgi munkájára. a kőolaj és földgáz telepek felderítésére irányuló kutatás kiterjesztése érdekében el akarja érni, hogy a kutatás módszertani problémái bonyolult szakterületeken is mielőbb megoldódjanak, és térképi, valamint szöveges formában minél hamarabb rendelkezésre álljon az ország üledékes medencéinek nagyrésztletességű komplex geofizikai felvétele. e célból a tröszt a második és a harmadik 5 éves terv időtartamára évi mintegy 10 millió forinttal járul hozzá az elgi területi s módszertani kutatásaihoz, illetve annak az összegnek keretében megbizva az intézetet bizonyos kutatási feladatokkal.

a keretszerződés ünnepélyes aláírása alkalmával megkötötték a jövő évi konkrét feladatokra vonatkozó megállapodást is. ebben az elgi vállalta komplex szeizmikus, geoelektromos, illetve gravitációs mérések elvégzését. szolnok környékén, a kislélföldön és más országrészekben. /mti/

bb 41. megnyílt zala tiber grafikusművész kiállítása az ernst muzeumban

t tf/tm/m/fm

1963. december 7.

az ernst muzeumban szombaton ünnepélyesen megnyitották zala tiber munkácsy-dijas grafikusművész kiállítását.

az ünnepségen nagyszámu érdeklődő előtt dr. aradi nóra művészettörténész, egyetemi docens méltatta a mester munkásságát és ismertette a bemutató anyagát. az ernst muzeum ez évi utolsó kiállításán, - amelyet ritly valéria, a műcsarnok tudományos munkatársa rendezett - zala tibernak az utóbbi években készült legjobb alkotásait láthatja a közönség. a gazdag anyagban mintegy 80 reklámgrafika, filmplakát, balesetvédelmi rajz, szálloda-címke és naptárgrafika szerepel.

a tárlatot január 5-ig tekinthetik meg a művészetbarátok. /mti/

14.02/-n

-23-

Je

bb 47. új miniszterek a kormányban

k zs/tm/m/cz

1963. december 7.

a hazafias népfront országos tanácsának elnöksége szombaton délelőtti ülést tartott. kádár jános előterjesztésére megtárgyalta, s egyhangulag elfogadta a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának a kormányzati munka további erősítését szolgáló személyi és szervezeti javaslatait.

a minisztertanács szombaton délelőtti ülést tartott. kádár jános előterjesztésére megtárgyalta a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának és a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének a kormányzati munka további erősítésére irányuló javaslatait. a kormány a javaslatokat egyhangulag elfogadta, majd miniszterhelyettesi kinevezésekre hozott határozatot.

a népköztársaság elnöki tanácsa szombaton délelőtti ülést tartott. az elnöki tanács tagjain kívül résztvett az ülésen kádár jános, az mszmp kb első titkára, a kormány elnöke és kállai gyula, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, a kormány elnökhelyettese.

az elnöki tanács a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának és a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének együttes javaslatára incze jenőt külkereskedelmi miniszteri, kossa istvánt - saját kérelmére, nyugalomba vonulására tekintettel - közlekedés- és postaügyi miniszteri, pap jánost belügyminiszteri tiszte alól érdemeik elismerése mellett felmentette.

az elnöki tanács pap jánost a minisztertanács elnökhelyettesévé, benkei andrást belügyminiszterré, bíró józsefet külkereskedelmi miniszterré, dr. csanádi györgyöt közlekedés- és postaügyi miniszterré megválasztotta.

az elnöki tanács hollai imrét és incze jenőt rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté kinevezte.

a kormány új tagjai dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének kezébe letették a hivatali esküt.

az ünnepélyes eskütétel jelen volt kádár jános, fehér lajos, fock jení és kállai gyula.

/folyt.köv./

14.25/-n

-24-

bb 47. /új miniszterek ... 1. folyt./ m

az új miniszterek életrajza

benkei andrás 1923-ban született nyiregyházán, hosszabb időn át géplakatosként dolgozott. 1949-ben az élelmezési ipari dolgozók szakszervezete szabolics-szatmár megyei bizottságának titkárává választották. a következő években a szakszervezetek megyei tanácsának termelési felelőse volt, majd 1951-ben a megyei pártbizottság ipari osztályának vezetője lett. 1954-ben a nyiregyházi városi pártbizottság első titkárává, 1957-ben a szabolics-szatmár megyei pártbizottság első titkárává választották. e tisztségében dolgozott belügyminiszterré történt megválasztásáig. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának tagja, országgyűlési képviselő.

bíró józsef 1921-ben született budapesten. hosszabb időn át mint műszerész, szerelő, illetve hegesztő dolgozott különböző budapesti üzemekben. a felszabadulás után elvégezte a műszaki főiskolát, majd a gazdasági és műszaki akadémiát. a külkereskedelmi minisztériumban előbb a bérosztály, majd a műszaki osztály vezetője, később az import főosztály vezetője lett. 1955-ben külkereskedelmi vállalat vezérigazgatójává nevezték ki. 1957-től 1960-ig a londoni külkereskedelmi kirendeltség vezetője. 1960-ban a külkereskedelmi minisztérium pártbizottságának titkárává választották. 1962 januárjától külkereskedelmi miniszterhelyettesként dolgozott.

dr. csanádi györgy 1905-ben született. műszaki egyetemet végzett, mérnök, közgazdász, a műszaki tudományok doktora. 1929-től 1945-ig a magyar államvasutak pécsi igazgatóságánál dolgozott, mint pályafenntartási és építési mérnök. 1945-ben a máv pécsi igazgatóságának vezetőjévé nevezték ki. 1947-ben a közlekedés- és postaügyi minisztérium vasuti műszaki osztályának vezetője, 1949-ben a máv vezérigazgatója lett. 1957-től a közlekedés és postaügyi miniszter első helyettese volt.

kinevezések

a minisztertanács szombati ülésén - érdemeik elismerése mellett, más beosztásukra tekintettel - felmentette tisztségükből dr. simonovits istvánt, az egészségügyi miniszter első helyettesét, puja frigyest külügyminiszterhelyettesét, dr. hegedűs andrást, a központi statisztikai hivatal elnökhelyettesét és dr. korom mihályt, a határőrség országos parancsnokát.

a minisztertanács kinevezte horn dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettesét a miniszter első helyettesévé, köteles jení altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettesét a miniszter első helyettesévé, dr. szabó zoltánt, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének főtitkárát az egészségügyi miniszter első helyettesévé.

/folyt.köv./

14.26/-n
K. K.

-25-

bb 47. /uj miniszterek ... 2. folyt./ m

kiss dezsőt, a budapesti pártbizottság titkárát közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettesé, rüdönyi károlyt, a máv vezérigazgató-helyettesét közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettesé és a máv vezérigazgatójává, szalai bélát, a hungarotex vezérigazgatóját külkereskedelmi miniszterhelyettesé, szilágyi bélát, a külügyminisztérium főosztályvezetőjét külügyminiszterhelyettesé, huszár istvánt, az mszmp kb osztályvezető helyettesét a központi statisztikai hivatal első elnökhelyettesévé, dr. szabady egon főosztályvezetőt a központi statisztikai hivatal elnökhelyettesévé. /mti/

14.38/-n
15.15 ✓

-26-

Se

bb. 42. hazaérkezett bacsoni jenő külkereskedelmi miniszterhelyettes

k/sl/rj vg

1963. december 8.

bacsoni jenő külkereskedelmi miniszterhelyettes a skandináv országokban tett hivatalos látogatásáról december 6-án este hazaérkezett budapestre. /mti/

--

kk. 43. indonéz gazdasági delegáció érkezett magyarországra

sl/rj vg

1963. december 8.

soejono ongo földművelésügyi miniszterhelyettes vezetésével szombaton indonéz gazdasági delegáció érkezett magyarországra. a küldöttséget a nyugati pályaudvaron bacsoni jenő külkereskedelmi miniszterhelyettes, valamint a külkereskedelmi minisztérium és a külügyminisztérium több vezető munkatársa fogadta. a fogadtatáson jelen volt sarion mangunpranoto, indonézia budapesti nagykövete és a nagykövetség tagjai. /mti/

--

bb. 44. félmillió kiló pulykahus debrecenből

vid!te/rj

1963. december 8.

a debreceni baromfifeldolgozó vállalat december 7.-én teljesítette 1963. évi tervét. december 31.-ig még 35-40 vagon árut küldenek a fogyasztóknak. az évi terv határidő előtti teljesítéséhez jelentősen hozzájárult az őszi szezon, amikor három műszakban vágták, kopasztották a libákat, kacsákat, csirkéket és pulykákat. az idén csaknem egymillióval több csirkét dolgoztak fel, mint a múlt esztendőben, s 150 000 pulykát kaptak a környékbeli mezőgazdasági nagyüzemekből. a karácsonyi ünnepekig több mint félmillió koló pulykahúst szállítanak el debrecenből hazai és külföldi fogyasztókhoz. /mti/

--

Se

14.41/-n

15.15 ✓

-27-

bb. 45. csaknem hárommillió pár tiszta cipő a világ minden tájára

vid/te/e ki

1963. december 7.

a martfői tiszta cipőgyár a napokban indította utnak az év utolsó külföldi szállítmányait, s ezzel teljesítette exporttervét. a martfűiek az idén csaknem hárommillió pár cipőt szállítottak a világ minden tájára. az afrikai megrendelők elsősorban tornacipőket vásároltak. /mti/

---

bb. 46. rádiós forgalomirányítás dunaujváros és mezőfalva között

vid/te/e ki

1963. december 7.

a szerda-csütörtöki havaseső és jegesedés dunaujváros környékén a vasuti hírközlő berendezésekben sok szakadást és kárt okozott. adony és rácalmás között megszakadt minden összeköttetés. itt két napon át ultrarövidhullámu rádió adóvevővel tartották fenn a kapcsolatot. pénteken délután dujaujváros és mezőfalva között szakadt meg a hírközlő kapcsolat. ezen a vonalon a személyvonatokon kívül fontos anyagvonatok, szénirányvonatok érkeznek a dunai vasútra. péntek délutántól ugyancsak ultrarövid hullámu rádió összeköttetést létesítettek dunaujváros és mezőfalva között a készülékkel, amely az előző napokon adony-rácalmás között működött. a hírközlő vonalak helyreállításán szerelők dolgoznak. /mti/

---

bb 48. külföldi szakszervezetek részvéttviratai a tatabányai bányaszerencsétlenség alkalmából

k tné-lm fm

1963. december 7.

a tatabányán történt bányaszerencsétlenség alkalmából a szaktanács elnökségéhez intézett táviratban fejezte ki mély részvétét a szerencsétlenül járt bányászok hozzátartozóinak és a magyar népnek a szakszervezeti világszövetség titkársága, a szovjet szakszervezetek központi tanácsa, a szabad német szakszervezeti szövetség, a lengyel szakszervezetek központi tanácsa, és a jugoszláv ipari és bányaiipari munkások szakszervezete. /mti/

14.45/-n

15.20 ✓

-28-

le

bb 49. a magyar filmhíradó munkatársai angliában

i s/gk-lm fm

1963. december 7.

az interag angol filmcég, amely évente többszáz ismeretterjesztő és dokumentumfilmet készít, egyik most készülő filmjének forgatására első ízben magyar filmszakembereket hívott meg. a magyar filmhíradó munkatársai, bokor László rendező és fenéri tamás operatőr szombaton elutaztak az angol fővárosba.

bokor László és fenéri tamás egyúttal riportfilmet is készít london nevezetességeiről, életéről. /mti/

---

bb 50. diplomáciai képviselleteink megemlékezése a magyar sajtó napjáról

gk-lm sr

1963. december 7.

több diplomáciai képviselleteink ünnepi rendezvényen emlékezett meg a magyar sajtó napjáról. pekingi nagykövetségünk filmvetítéssel egybekötött fogadást adott, amelyen megjelentek a kínai sajtó és a pekingi diplomáciai testület képviselői, valamint a külföldi sajtó pekingi tudósítói. prágában a magyar kultúra rendezett ünnepi megemlékezést, amelyen részt vett cséby lajos nagykövet is. bukarestben kúti jeno nagykövet adott fogadást a román sajtó képviselőinek. szófiában a magyar nagykövetség és a szófiái magyar kulturális intézet adott közös fogadást, amelyen részt vett dr. práth károly nagykövet, ivan popov külügyminiszter-helyettes, valamint a magyar külügyminisztérium sajtóosztályának szófiában tartózkodó küldöttsége. stockholmi követségünk sajtónapi fogadásán jelen volt lars bergquist, a svéd miniszterelnök sajtótitkára, valamint a sajtó több más vezető képviselője. /mti/

15.17/s

- 29 -

le

bb. 52. utasát súlyosan bántalmazó autóst tartóztatta le a rendőrség

vid/fm/tné/a/fm

1963. december 7.

dr. vörös ernő ibafai körállatorovos egy szekszárdi fiatal lányt hívott meg autózni, utasával erőszakoskodni kezdett, de sikertelenül. bosszúból összeverte, majd kilökte az autóból és súlyosan sérült állapotban otthagyta a lányt az országút mellett. vöröst előzetes letartóztatásba helyezte a szekszárdi rendőrség, s ügyét átette az ügyészséghez./mti/

--

bb. 53. öt megye szakembereinek részvételével néptáncmozgalmi konferencia kezdődött miskolcon

vid/fm/tné/a/fm

1963. december 7.

miskolcon szombaton megkezdődött az északmagyarországi néptáncmozgalmi konferencia. az értekezleten borsod, heves, hajdu, nógrád és szabolcs megyéből érkezett mintegy 330 szakember tanácskozott a fiatalok táncművészeti neveléséről, a táncoktatás korszerűsítéséről, a koreográfusok munkájáról és a néptáncmozgalom feladatairól.

az elhangzott referátumok és viták jelentősen elősegítik majd a népi táncsoportok további fejlődését. borsod megyében például jelenleg mintegy 2500 taggal 225 együttes működik. ezeknek a csoportoknak egyrésze - a régi hagyományokat ápolva - évek óta a maguk által gyűjtött és már feledésbe merülő népi táncmotívumokból állítja össze műsorát.

a referátumok megvitatása után az öt megyéből 11 táncsoport - köztük a balassagyarmati palóc népi együttes, a diósgyőr-vasvári művészegyüttes, a felsőtárkányi földművelésügyi tánckar és a debreceni népi együttes - tartott szakmai bemutatót./mti/

--

bb. 55. megszűnt a széntüzelés a dunaujvárosi kenyérgyár kemencéiben - fotocellás lángőr a kemencékben

vid/te/a/cz

1963. decembjer 7.

a dunaujvárosi sütőipari vállalat kenyérgyára naponta 250 mázsa kenyeret süt és a környező 15 községet is ellátja. a gyár berendezéseinek korszerűsítése során két évvel ezelőtt itt helyezték üzembe az első magyar gáztüzelésű, -automata adagolású gázkemencéket. a sütőipari vállalat most saját erőből tovább korszerűsíti az üzemet. négy széntüzelésű kemencéjét, amelyeknek tíz sütőtere van, gáztüzelésűvé alakították át és néhány nap óta mind a négy régi, , szenes, , kemencét gázzal üzemeltetik. ezeket a kemencéket ugyancsak háziilag készített automatákkal szerelik fel. a kemencékbe fotocellás lángőrt helyeznek, amely hiba esetén azonnal kikapcsolja a gázt./mti/

--

15.30/-a

- 30 -

ME

bb 54. száz disznótor volt szombaton a kőrösök vidékén

vid j-lm ká

1963. december 7.

a hideg idő beálltával megkezdődtek a disznóölések a kőrösök vidékén. a termelészövetkezetek háztáji portáin 150 000 sertés hizik saját szükségletre, a legtöbb család kettős vágásra készül. ezenkívül igen sok ipari munkás, tisztviselő és vasutas vásárolt, illetve vásárolt hizót.

szombaton 100 hizott sertés került böllérvés alá békés megyében. sarkadkeresztúron, füzesgyarmaton, a kondorosi és az örménykúti tanyavilágban régi szokás szerint sokan gyültek össze a disznótoros házaknál. az ünnepi asztalhoz harmincötven-negyvenen ültek, s a háziasszony hétfogásos vacsorát tálalt./mti/

--

bb 51. eltemették becskekeri sándort, a munkásmozgalom régi narcosát

vid fm/tné-lm fm

1963. december 7.

szombaton debrecenben nagy részvétellel temették el becskereki sándort, a munkásmozgalom régi narcosát. a magyar szocialista munkáspárt debreceni városi bizottsága nevében takács sándor a bizottság titkára bucsuztatta az elhunytat, akit a városi tanács által adományozott diszszírhelyen helyeztek örök nyugalomra./mti/

--

bb 56. otto grotewohl részvételtávirata

gk-m sr

1963. december 7.

otto grotewohl, a német demokratikus köztársaság minisztertanácsának elnöke, táviratban fejezte ki részvétét és őszinte együttérzését a tatabányai szerencsétlenséggel kapcsolatban kádár jánosnak, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének./mti/

--

bb 57. filmbemutató a lengyel olvasóteremben

k áe/lk-lm fm

1963. december 7.

a lengyel olvasóteremben december 9-én, hétfőn este 7 órai kezdettel bemutatják a scibor ryłski rendező „mindennapi történet”, című játékfilmjét. a film főszereplője z. cybulski és a.slaska. meghívók a lengyel olvasóteremben igényelhetők./mti/

--

16.20/a

- 31 -

ME

bb. 58. a népfrontmozgalom eredményeiről tanácskozott a hazafias népfront bács-kiskun megyei bizottsága

vid/fm/tné/a/fm

1963. december 7.

Szombaton kecskeméten ülést tartott a hazafias népfront bács-kiskun megyei bizottsága. dr. bodóczy lászló, a hazafias népfront megyei elnöke beszámolt a helyi népfrontszervek ez évi munkájának eredményeiről. elmondotta többek között, hogy az elmúlt hónapokban a megye városaiban és mind a 108 községben külön-külön felmérték a népfrontszervek tevékenységét, a helyi bizottságok különösen a termelőszövetkezetek segítségével, a társadalmi munka szervezésében, valamint a népek barátságának ápolásában értek el szép eredményeket. a homokvidékeken - főleg a kecskeméti, a kiskőrösi és a kiskunfélegyházi járásban - bekapcsolódtak a szőlőtelepítési hónap előkészítésébe. a mezőgazdasági tanulóképzésben elért eredmények nagyrészt a népfront aktivistáknak köszönhetők. a kiskunhalasi járásban az ősszel 29 szakmunkásképző tanfolyamot indítottak. a kiskunfélegyházi járási népfrontbizottság kezdeményezésére pályázatot hirdetnek majd a mezőgazdasági tanulóképzés tematikájának összeállítására.

sokat tettek a népfrontszervek a községfejlesztési tervek sikeres megvalósításáért. a járási műszaki akcióbizottságok rendszeresen szaktanácsokat adnak az új létesítmények elhelyezését illetően, ezenkívül tervezési feladatokat is vállalnak. kalocsán, garán, alpáron és bácsbokodon például a vízműtársulások szervezését segítették, hartán, borotán, sükösdön és nagybaracsán pedig tsz-bekötőutat építettek, nagyrészt társadalmi munkában. kiskunhalason összeírták azokat a nagy családos dolgozókat, akiknek nincs megfelelő lakásuk, s részükre, társadalmi összefogással, helyi anyag felhasználásával, valamint ötp kölcsönrel építenek családi házakat. rövidesen 15 család jut ilyenformán saját otthonhoz a városban.

ezután farkas józsef, a népfront megyei bizottságának titkára a hazafias népfront 3. kongresszusának előkészületeit, valamint a népfrontbizottságok újjáválasztásával kapcsolatos tudnivalókat ismertette. a beszámolókat vita követte./mti/

--

- 32 -

16.30/a

M.15

MR

bb 59. felborult a toronydaru az erzsébet-hid építésénél

i bc/tr-lm zs

1963. december 7.

az erzsébet-hid pesti hidfőjénél munka közben felborult egy toronydaru. a bizottság a helyszínen megállapította: amikor a daru egy 35 mázsa súlyú betonacél-hálót emelt fel, az alsó gémműködés nem bírta el a terhet, s a daru ezért borult fel. csige imre, 36 éves darukezelő, - aki munkát a darukosárból irányította - a baleset következtében lábtörést szenvedett. a péterfy sándor utcai kórházba szállították. a baleset okának vizsgálatát folytatják./mti/

--

bb 60. teljesítették évi tervüket a mecseki szénbányászok - kétszázötvenezer tonna feketeszenet adnak terven felül az év végéig

vid te-lm -cz

1963. december 7.

a mecseki szénbányászati tröszt dolgozói szombaton napszintre szállították az utolsó csille szenet is, amit a népgazdaság 1963-ban a terv szerint elvárt tőlük. ez a nagyszerű teljesítmény felülmúlja a pécsi és komlói bányák eddig ismert legjobb eredményeit. a több mint háromhetes előny megszerzéséhez a hét-köznapok terveinek rendszeres túlteljesítése, a szívesen vállalt vasárnapi műszakok egész sora segített, amelyből valamennyi üzem példásan kivette részét. hozzájárult a határidő lerövidítéséhez a négynegyedes vagyis a nap 24 órájára kiterjedő folyamatos termelés bevezetése a pécsi üzemeknél, a koncentráció térhódítása, a gépi szállítás jelentős növekedése, a tröszt legnagyobb termelőüzemében, a komlói kossuth-bányán a nagytermelékenységű cseh rendszerű hálósfejtés alkalmazása. mindezzel nemcsak a teljesítmények, a termelés nőtt jóval az előirányzott fölé, de kedvezően alakult az önköltség is. megaladja a 30 millió forintot az az összeg, amit a tröszt dolgozói a termelési költségek csökkentésével az év eleje óta megtakarítottak.

a mecseki szénbányászati tröszt dolgozói az év végéig 210 000 tonna jóminőségű feketeszenével tetézik 1963. évi tervüket. /mti/

--

- 33 -

16.31/a

M.15

MR

bb 61. hazaérkeztek a vatikáni zsinat 2. ülészakán részt vett magyar katolikus főpapok

lk-lm la

1963. december 7.

Szombaton délután visszaérkeztek budapestre a vatikáni zsinat 2. ülészakán részt vett magyar katolikus főpapok: dr. hamvas endre csanádi püspök, a püspöki kar elnöke, kovács sándor szombathelyi püspök, papp kálmán győri püspök, kovács vince püspök, váci apostoli kormányzó, dr. brezanóczy pál egri apostoli kormányzó és dr. szabó imre püspök, valamint kíséretük.

a magyar zsinati küldötteket a keleti-pályaudvaron az actio catholica országos elnöksége ünnepélyesen fogadta. a fogadtatáson megjelent a püspöki kar több tagja, ott voltak az opus-pacis és az országos béketanács katolikus bizottságának vezetői, továbbá az állami egyházügyi hivatal képviselői. az állomáson dr. cserhádi józsef pécsi káptalani helynök mondott üdvözlő beszédet. szavaira dr. hamvas endre püspök válaszolt./mti/

--

embargo 24 óráig!

bb 62. dobi istván üdvözlőtávirata tanganyika köztársasági elnökéhez

j-lm la

1963. december 7.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke tanganyika nemzeti ünnepe alkalmából táviratban köszöntötte julius nyererét, a tanganyikai köztársaság elnökét./mti/

--

embargo 24 óráig!

bb 63. ange vlachos

tr-lm la

1963. december 7.

az európai gazdasági bizottság közgyűlésének elnöke és vladimir velebit, a bizottság főtitkára, néhány napos magyarországi látogatás után elutazott hazánkból./mti/

--

- 34 -

17.10/a

17.30

HL

bb. 64. onkológiai ankét győrtött

vid/fm/tné/a/cz

1963. december 7.

Szombaton a győr-sopron megyei egészségügyi szakszervezet, a nyugat-dunántúli onkológus szakcsoport és a megyei kórház rendezésében onkológiai ankétot tartottak győrtött. az ankétot dr. vikol jános, az országos onkológiai intézet igazgató-főorvosa, a gondozás szerepe a rák elleni küzdelemben, címmel majd dr. kárpáti györgy, az orvostudományok kandidátusa, az egészségügyi minisztérium főelőadója a, a szájüregi daganatok korai diagnosztikája és terápiája, címmel tartott előadást./mti/

--

bb. 65. öt éves a nagybáttonyi zeneiskola

vid/fm/tné/a/cz

1963. december 7.

öt éves fennállását ünnepelte szombaton a nagybáttonyi állami zeneiskola, amelyben nagybáttony, kisterenye, mátranovák, homokterenyé és dorogháza bányász-gyermekei tanulnak. a jubileumi ünnepségen szüts pál igazgató mondott beszédet./mti/

--

bb. 66. képzőművészeti kiállítás szombathelyen

vid-fm/tné/a/cz

1963. december 7.

Szombaton a képcsarnok vállalat szombathelyi helyiségében megnyílt scholz erik festőművész kiállítása. a fiatal művész ez-uttal másodszer mutatja be a szombathelyi közönségnek legsikerültebb munkáit./mti/

--

bb. 67. hivatalos lottó nyereményjegyzék

te/a/cz

1963. december 7.

a 49. hétre beérkezett 5,912.775 darab szelvény. öt találatos szelvény nem volt. négy találatot 36 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenkint 123.182.50 forint. három találatot 3.542 fogadó ért el, nyereményössze egyenkint 626.25 forint. két találatos szelvények száma 115.202 darab. ezekre egyenkint 19.20 forintot fizetnek./mti/

--

17.30/a

- 35 -

HL

bb 68. balla László festőművész tárlata debrecenben

vid fm/tné-Lm fm

1963. december 7.

Szombaton a debreceni csokonai értelmiségi klubban megnyitották balla László debreceni festőművész tárlatát. Menyhárt József festőművész, a képzőművészek hajdu-bihar megyei munkacsoportjának titkára mondott megnyitó beszédet./mti/

--

bb 69. hótakaró alatt csaknem az egész ország - „álcázott hideg-front”, érkezik észak-keletről: átmeneti néhány fokos enyhülést, majd kisebb havazásokat hoz

i cs/tr-Lm ká

1963. december 7.

A csütörtök hajnalban érkezett sarkvidéki eredetű hideg levegő vastag rétegben megült a Kárpát-medencében, s az éjszakai lehülés legutóbb az ország nyugati és középső vidékein mínusz 3, mínusz 7, a tiszántuli tájakon pedig 9-15 fokos fagyokat okozott. A tiszántuli kemény hideg a felső-volgavidék jelenlegi hőmérsékleti viszonyainak felel meg és a hosszú enyhe ősz után szokatlanul „meredek”, átmenetnek számít. A nagy hideg legfőbb oka az, hogy az utóbbi napokban csaknem az egész országot vékony hóréteg borította be. Az alföldön általában 1-3, a dunántúlon és az északi országrészekén 3-4 centi a hóréteg vastagsága, de Sopron, Kapuvár, Szombathely, Kőszeg, továbbá Tatabánya, Mór és Székesfehérvár vidékén 4-6, egyes helyeken 6-8 centimétert mértek. A magasabb hegyeket 3-4 centis hó fedi, sportolásra alkalmas, 9 centiméteres réteg azonban csak farkasgyepűn van.

A nappali hőmérséklet pénteken még országszerte 1-2 fokkal fagyponthoz emelkedett, a szombati maximumok azonban megmaradtak a 0, mínusz 1-2 fok körül és csupán a mátra és a Bükk, valamint a Mecsek oldalán emelkedtek plusz 3-4 fokra. Ugyanakkor Békéscsabán szombaton a délutáni órákban is mínusz 6, a kékestetőn mínusz 8 fokot mutattak a hőmérők. A kékesről és Siófok vidékéről gyenge havazást jelentettek a megfigyelők.

A meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint a Kola-félsziget térségében legutóbb kialakult mély ciklonrendszer most újabb hideghullámot hajt a kontinens fölé. Az élénk észak-nyugati széllel érkező sarki levegő Szombat délre elérte a keleti tengert. A ciklon előoldali áramlása viszonylag enyhe levegőt hoz, amelyet néhány száz kilométeres távolságból a hideg „derékhada”, követ. Az „álcázott hideghullám”, valószínűleg vasárnap délután érkezik hazánkba, s ha elég erős lesz és fel tudja szagatni az itt levő hideg légpárnát, úgy átmenetileg néhány fokos enyhülést, olvadást, erősebb felhősödést okoz, majd - kiegyenlítődés után - a péntekihez hasonló hőmérsékleti viszonyokat alakít ki. A vasárnapra virradó éjszaka előreláthatólag mínusz 5, mínusz 10 fokra hűl le a talajközeli levegő, vasárnap plusz 1-2 fokos maximumokra, hószállingózásokra, ismétlődő kisebb havazásokra kell számítani./mti/

--
-36-

17.30/Lm
18.15
KE

bb 70. nagy részvétellel kísérték utolsó utjukra tatabányán a munka frontján hősi halált halt bányászokat

vid tr-Lm vg

1963. december 7.

Szombaton délután kísérték utolsó utjukra tatabányán a 15/a aknán tragikus körülmények között elhunyt bányászokat. Gyászlobogók lengtek a város középületein, nemcsak a bányászok és a város lakosságának együttérzése nyilvánult meg, hanem táviratok száza érkeztek az ország minden részéről. Több külföldi bányászszakszervezet, így a francia bányászszövetség, a nemzetközi bányász szakszervezeti szövetség, a Szovjet, az olasz, az ndk-beli, a lengyel bányászok szakszervezete is kifejezte együttérzését.

Már délután egy órától ezrek és ezrek vonultak az újtelepi temetőbe, hogy lerójják kegyeletüket, a munka frontján hősi halált halt bányászok előtt. A temető bejáratától a koporsókig a munkások örök álltak diszörséget a piros és fekete zászlókkal szegélyezett utakon. 21 koporsó sorakozott egymás mellett a ravatalon. Az elhunytak hozzátartozói, özvegyeik, árván maradt gyermekeik, szüleik, testvéreik mellett ott álltak a koporsók körül a közvetlen munkatársak, s a párt és a kormány képviselői. Ott volt apró Antal, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, Somogyi Miklós, a politikai bizottság tagja, a szakszervezetek országos tanácsának elnöke, Blaha Béla, a bányászszakszervezet főtitkára, Nemeslaki Tivadar, a megyei pártbizottság első titkára, Lévárdi Ferenc nehézipari miniszter, Kroszner László, a megyei tanács vb elnöke és a nehézipari minisztérium, a szakszervezet, valamint a helyi politikai, társadalmi szervek számos vezetője.

Fél háromra, a temetési szertartás kezdetére több ezer főnyi tömeg gyűlt össze a temetőben. A gyászinduló hangjai után dr. Gál István, a tatabányai szénbányászati tröszt igazgatója mondott bucsuszavakat a tatabányai bányászok nevében.

- mélységesen megrendülve, tisztelettel jöttünk bucsut venni tőletek - mondotta. - bányászok vagyunk. Bányászokat, gyászolunk. Tudjuk és ti is tudjátok, hogy az a munka, amit mi végzünk, veszélyekkel jár. Mégis vállaltátok, ahogyan vállaltja az a sok tízezer bányász, aki naponta leszáll a mélybe. Vállaltátok, mert a hivatást is láttátok, ami évszázadok óta különös erővel kapcsolja össze a világ valamennyi bányását.

/folyt.köv./

17.35/Lm

- 37 -

18.15
KE

bb 70. /nagy részvétellel...1.folyt./-lm

- Legjobb munkatársaink voltak és példamutató magatartások a búcsút még nehezebbé, még fájdalmasabbá teszi. emléketek itt marad örökre, hogy mutassa a további utat és segítsen felocsudni a tragikus elmulás okozta döbbenésből és hozzáfogni azoknak az erőfeszítéseknek a folytatásához, amelyek a szocialista társadalmi rend teljes győzelméhez vezetnek.

gál István gyászbeszéde végén valamennyi elhunyt bányásztól egyenként, nevében szólítva vett búcsút.

az mszmp központi bizottsága és a bányászszakszervezet központi bizottsága nevében Blaha Béla, a bányászszakszervezet főtitkára mondott gyászbeszédet.

- a Boda brigád neve kikerült a 15/a akna műszaknaplójából - mondotta - emléke azonban arany betűkkel iródott be a bányászat, a szocializmus történelemkönyvébe. a brigád mindig híres volt tettrekészségéről, munkaszeretetéről, egymás iránti szeretetük emberi volt és ez irányította magánéletüket is. értették korunk szavát és lelkesedtek az újért.

- a párt és a kormány minden más munkakörnél nagyobb elismerésben részesíti a bányászokat, sok millió forintot fordít a baleseti okok leküzdésére, a szerencsétlenség is, amely 26 bajtársunk életét követelte, nem a bányabiztonság alapvető követelményeinek hiányából fakad. mégis figyelmeztető mindannyiunk számára, hogy még elmélyültebben és átgondoltabban küzdjünk az elemekkel.

- a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a szakszervezetek országos tanácsa és a bányaiipari dolgozók szakszervezete mély fájdalommal osztozik a feleségek, a szülők, a gyermekek és a hozzátartozók gyászában.

a kormány nevében Lévárdi Ferenc nehézipari miniszter búcsúzott el a bányászoktól.

- szocialista brigádok - mondotta többek között - példamutatóan hozzájárult ahhoz, hogy népgazdaságunk megkapja nemcsak a tervezett, hanem az azonfelül szükséges életet adó szén. naponta aggódó szeretettel néztük, mikor leszálltatok a mélybe, hogy elvégezzétek nehéz és veszélyes munkátokat. rátok gondoltunk, mikor messzi földekről, gyakran más világrészekből kaptunk híreket súlyos szerencsétlenségekről, melyek hős bányászok életét követelték. ezeket a szerencsétlenségeket nem vettük tétlenül tudomásul, hanem vizsgáltuk, kutattuk az okokat és arra törekedtünk, hogy olyan munkakörülményeket teremtsünk, amelyek elhárítják a természet váratlan csapásait és biztonságosabbá teszi munkátokat.

/folyt.köv./
18.00/lm

-38-

19.00
18.00

bb 70. /nagy részvétellel...2.folyt./-lm

s ha egy pillanatig meg is remeg kezünkben a szerszám, éppen a ti munkás életetek példája nyomán újra megragadjuk azt, mert nem engedjük, hogy a természet vak erői győzedelmeskedjenek rajtunk. tovább folytatjuk a munkát, melyet nemcsak a mindennapi kenyérért kell végeznünk, hanem szebb, boldogabb szocialista jövőnk felépítéséért is.

sirotoknál ígérem, hogy a legalaposabban megvizsgáljuk a szerencsétlenség körülményeit. elsőrendű kötelességünknek tartjuk, hogy a legapróbb részletekig megnézzük, vajon nem lett volna-e mód ennek a rettenetes csapásnak az elhárítására. nozzátartozóitok gyászát igyekszünk enyhíteni azzal, hogy mellettük állunk nemcsak a szomorú percekben, hanem később is.

a tatabányai bányaiipari technikum hallgatói felemelték a koporsókat. a bányászzenekar a bányászhimnuszot játszotta, amikor a koporsókat a nőbányászok közvetlen munkatársai és a többi tatabányai bányai dolgozói leengedték a sírokba. a behantolt sírokat a koszorúk tömege borította el. a családtagok, a hozzátartozók virágai mellett minden síron koszorút helyeztek el a 15/a akna bányászai, a nehézipari minisztérium és a tatabányai tröszt.

a párt központi bizottsága és a magyar népköztársaság forradalmi munkás-paraszt kormánya nevében apró Antal és Somogyi Miklós helyezett el koszorút, a szakszervezetek országos tanácsa és a bányászszakszervezet központi bizottsága nevében Blaha Béla és Komár András, a nehézipari minisztérium nevében Lévárdi Ferenc és Haracska Imre, az mszmp Komárom megyei bizottsága nevében Nemeslaki Tivadar, a megyei pártbizottság első titkára és Havasi Ferenc, a megyei pártbizottság titkára, a Kisz központi bizottsága nevében Pataki László, a Kisz kb. titkára és Szabó Ferenc, a magyar uttorok szövetségének titkára, a megyei és a városi tanács nevében Kroszner László, a megyei tanács vb. elnöke és Horváth Géza, a városi tanács vb. elnöke helyezett el koszorút. ezenkívül koszorút helyeztek még el a városi pártbizottság, a szakszervezetek megyei tanácsa, a Kisz megyei bizottsága, a munkás-őrség, a tatabányai bányászszakszervezet, a nőtanács és a népfront képviselői.

sötét volt már, mire a gyász-szertartás befejeződött és utoljára hangzott el az elhunytak sírjánál a bányászokszóntés: jó szerencsét!

a tatabányai temetéssel egyidőben az egyik szerencsétlenül járt bányászt tatán temették el, míg négy másik társukat szülőföldjükön, Zala, Hajdu és Szabolcs megyében kedden kísérik utolsó útjukra./mti/

18.40/a

18.00

18.00

- 39 -

bb 71. időjárásjelentés

gk-lm la

1963. december 7.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. december 7-én, szombaton 19 órakor:

élénkülő szél, kisebb havazások

várható időjárás vasárnap estig:

hideg, erősen felhős idő, az ország nagy részében kevés havazással, hószállingózással. kissé megélénkülő északnyugati szél, várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 0 fok körül./mti/

--

bb 72. dunántúli földművesszövetkezeti népi zenekarok találkozója kőszegen

vid fm/tné-lm fm

1963. december 7.

szombaton este a kőszegi jurisich vár lovagtermében rendezték meg a dunántúli földművesszövetkezeti népi zenekarok találkozóját. a népdalokat, csárdásokat, nótákat előadó együttesek nagy sikert arattak műsorukkal./mti/

--

- v é g e -

19.55/a

- 40 -

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 159-400, 359-600

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1963. december 8.

bb 1. gergely ferenc orgona-estje a zeneakadémián

i ol/lk vm fm

1963. december 8.

december 10-én a zeneakadémián rendezik meg gergely ferenc orgona-estjét. a koncert műsorán többek között couperin, bach, muszorgszkij, gárdonyi zoltán és fasang művei szerepelnek. a hangversenyen közreműködik kürthy etelka énekművész és adorfányi ildikó hegedűművész, zongorán kísér králik jános./mti/

--

bb 2. zamenhof ünnepséget rendez a magyar eszperanto szövetség

i tf/gk vm fm

1963. december 8.

a magyar eszperanto szövetség zamenhof-ünnepséget rendez a nemzetközi nyelv szerzője születésének 104. évfordulója tiszteletére december 14-én délután fél 6 órakor a keleti-pályaudvar művelődési termében / hetedik kerület, verseny utca 1/. az ünnepségen baghy gyula, a magyar eszperantó szövetség elnöke és gergely mihály író tart előadást./mti/

--

bb 3. karnagyok klubja miskolcon

vid fm/tné vm fm

1963. december 8.

borsod megyében több mint száz énekkar működik. a kórusvezetők továbbképzésére nagy gondot fordít mind a megyei, mind a miskolci városi tanács művelődésügyi osztálya. most újabb kezdeményezés született: az énekkarvezetők szakismereteinek gyarapítására miskolcon megalakították a karnagyok klubját. a klubban évente négyszer, több mint száz zenetanár és kórusvezető találkozik egymással. a foglalkozásokon kicserélik tapasztalataikat munkájukról, megbeszélik további feladataikat és tanulmányozzák a miskolci szimfónikus zenekar próbáit./mti/

--

10.15
12.10

- 1 -